

Riksdagens svar RSv 87/2016 rd – RP 97/2016 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär begränsning av vissa av kommunernas och samkommunernas rättshandlingar inom social- och hälsovården

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär begränsning av vissa av kommunernas och samkommunernas rättshandlingar inom social- och hälsovården (RP 97/2016 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Social- och hälsovårdsutskottet (ShUB 12/2016 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om temporär begränsning av vissa av kommunernas och samkommunernas rättshandlingar inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att vid beredningen av servicestrukturreformen inom social- och hälsovården skapa förutsättningar för att trygga ordnandet av social- och hälsovården på lika villkor och på ett ekonomiskt effektivt sätt genom att begränsa de av kommunernas och samkommunernas rättshandlingar som är oändamålsenliga med tanke på social- och hälsovårdens servicesystem.

Riksdagens svar RSv 87/2016 rd

2 §

Tillämpningsområde

Genom denna lag begränsas temporärt kommunernas och samkommunernas rätt att företa vissa rättshandlingar för att ordna social- och hälsovården. Denna lag tillämpas på

- 1) avtal som kommuner och samkommuner ingår med privata tjänsteproducenter,
- 2) avtal om hyres- eller annan nyttjanderätt till byggnader och lokaler som kommuner och samkommuner ingår inom social- och hälsovården,
- 3) kommuners och samkommuners investeringar i byggnader som används inom social- och hälsovården.

Denna lag gäller de kommuner och samkommuner som enligt 5 § i socialvårdslagen (710/1982), 5 § i folkhälsolagen (66/1972), 3 och 7 § i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989), 6 § i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977) samt 1 § i lagen om tillämpning av vissa förpliktelser enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform (490/2014) är skyldiga att ordna socialvård eller hälso- och sjukvård.

Denna lag ska tillämpas oberoende av vad som i kommunallagen (410/2015), lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992) eller i någon annan lag föreskrivs om ordnande av socialvård eller hälso- och sjukvård.

3 §

Avtal med privata tjänsteproducenter samt avtal om hyres- eller annan nyttjanderätt till byggnader och lokaler

Kommuner och samkommuner ska i avtal som de ingår med privata tjänsteproducenter och i avtal om hyres- eller annan nyttjanderätt till byggnader och lokaler, vilka ingås efter ikraftträdandet av denna lag och är i kraft efter 2018, inkludera ett avtalsvillkor enligt vilket den som har lagstadgat organiseringsansvar för social- och hälsovården har rätt att säga upp avtalet under år 2019 så att det slutar gälla tolv månader från uppsägningen. Trots vad som föreskrivs i lagen om offentlig upphandling (348/2007) kan uppsägningsvillkoret införas också i gällande upphandlingskontrakt utan något nytt upphandlingsförfarande.

Ett avtalsvillkor enligt 1 mom. ska tas in i sådana i 1 mom. avsedda avtal med en privat tjänsteproducent vars uppskattade årliga värde överstiger femtio procent av de årliga driftsekonomiutgifterna enligt det senaste bokslutet för den social- och hälsovård som kommunen eller samkommunen har organiseringsansvar för och avtalet gäller i minst fem år. Om en kommun eller samkommun under den tid denna lag är i kraft ingår fler än ett avtal med samma privata tjänsteproducent och avtalens sammanlagda värde överstiger den ovannämnda gränsen, ska uppsägningsvillkoret likaså tas in i alla dessa avtal.

Ett avtalsvillkor enligt 1 mom. ska tas in också i sådana avtal som avses i denna lag och som ingåtts före lagens ikraftträdandet med privata tjänsteproducenter, och i avtal om hyres- eller annan nyttjanderätt till byggnader och lokaler, om avtalet till väsentlig del ändras efter ikraftträdandet av denna lag.

För att kunna säga upp ett avtal som innehåller ett uppsägningsvillkor enligt 1 mom. måste den som har organiseringsansvar för tjänsterna ge den privata tjänsteproducent som är avtalspart möjlighet till förhandlingar om avtalet.

Riksdagens svar R Sv 87/2016 rd

4 §

Investeringar i byggnader

En kommun eller samkommun får inte ingå sådana förbindelser om investeringar i byggnader som används inom social- och hälsovården för vilka de totala kostnaderna exklusive mervärdesskatt överstiger fem miljoner euro.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. får en kommun eller samkommun ansöka om dispens för att ingå en förbindelse om en sådan investering som avses i 1 mom. Social- och hälsovårdsministeriet kan bevilja dispens, om investeringen är motiverad för att trygga tillgången till tjänsterna och den är behövlig med tanke på områdets servicestruktur.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. får kommuner och samkommuner ingå förbindelser om investeringar som hänför sig till årligt underhåll av byggnader samt om sådana investeringar som är nödvändiga utifrån tillsynsmyndighetens inspektioner.

Det som föreskrivs ovan om investeringar gäller även sådana investeringar i byggnader som görs med stöd av avtal om hyres- eller annan nyttjanderätt till byggnader för vilka de totala kostnaderna exklusive mervärdesskatt överstiger fem miljoner euro. Om en kommun eller samkommun har fått dispens enligt 2 mom. för en sådan investering ska 3 § inte tillämpas på ett avtal om den investering som dispensen avser.

5 §

Rätt till information

Social- och hälsovårdsministeriet har trots sekretessbestämmelserna rätt få den information som behövs för att sköta de uppgifter som avses i 4 § 2 mom.

6 §

När lagstridiga avtal upphör att vara bindande

Om en rättshandling enligt 2—4 § har företagits i strid med denna lag, är avtalet ogiltigt.

7 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den _____ 2016 och gäller till och med den 31 december 2019.

Riksdagens svar RSv 87/2016 rd

Helsingfors 21.6.2016

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare